

Namn att minnas

Nils-Hugo Hallenborg

För en av de egendomligaste upplevelserna under min trettioåriga bana som journalist har jag att tacka chefen för Kockums, Nils-Hugo Hallenborg.

Så här gick det till; detta är vad som hände.

För åtskilliga år sedan erhöll jag i uppdrag av Svenska Dagbladet att för en sjöfartsbilaga, som tidningen ämnade utgiva, porträttera en rad ledande svenska redare och varvschefer. Bland dessa befann sig även Nils-Hugo Hallenborg, som då nyligen utnämnts till verkställande direktör i Kockums.

Något till min förvåning konstaterade jag att han inte återfanns i några tillgängliga uppslagsböcker och att det inte existerade några som helst uppgifter om honom i tidningens arkiv. Jag gjorde då, vad jag i min oskuld tyckte låg närmast till hands, jag ringde helt enkelt till Kockums och bad att få alla personuppgifter om deras nye chef — ja, naturligtvis ingenting av privat karaktär, blott och bart hans data, hans *curriculum vitae* som det förr i världen brukade heta.

Jag ansåg att detta var en rimlig och korrekt begäran, men jag skulle snart finna att saken inte var så enkel som jag föreställde mig. Om Sture Ödner i Salénrederierna hade jag blivit förvarnad att han var något av en sjöfartsnäringens mystiske man, det visade sig dock vara ett intet mot hr Hallenborg. Han var inte bara mystisk, han var nästintill obefintlig. Hr Ödner kunde man i alla fall hitta i olika kalendrar och han hade, tillmötesgående nog, ingenting emot att tala om hur han blivit vad han blivit. Men när jag bad Kockums om att få fakta rörande verkställande direktören, lät hr Hallenborg meddela att den enda uppgift om honom som fick utlämnas för publicering var den att han var född — en omständighet, som han ju också med anspråk på att bli trodd skulle haft svårt att alldeles förneka — och närmare bestämt den 17 juli 1919.

Jag medger gärna att jag blev så häpen att jag — nästan — blev mållös. När jag återfått talförmågan försökte jag förklara, att det här var fråga om en service som alla företag, stora

som små, brukade tillhandahålla pressen, att jag givetvis kunde inhämta uppgifterna på annat sätt men att detta föreföll mig vara det riktigaste och rimligaste och det som gav bästa garantier för saklighet och exakthet. Men för-gäves: vederbörande sekreterare underströk obevekligt att hr Hallenborg dekreterat att det enda som fick vetas om honom var tidpunkten för hans födelse.

Jag har varken förr eller senare träffat hr Hallenborg och har också svårt att tro att hans ställningstagande var förestavat av några personliga skäl. Hans bevekelsegrunder måste vara rent principiella, men nog får man säga att det är att driva principfastheten långt. Jag har i min verksamhet mött människor som vägrat att låta sig intervjuas resp porträtteras (i varje fall en), men jag har aldrig mer än denna enda gång råkat på en person som vägrat vidgå något annat om sig själv än att han var född.

Respekterande hr Hallenborgs önskan om anonymitet fick jag den gången nöja mig med att förutsätta att han även gått i skola, eventuellt fått någon annan form av utbildning och vid någon tidpunkt blivit anställd hos Kockums, där han år 1968 — ett faktum som förmodligen till följd av någon olyckshändelse sipprat ut till pressen — blivit verkställande direktör.

Sedan dess har emellertid inte ens hr Hallenborg kunnat undgå att hamna i "Vem är det", lät vara att han lyckats inskränka omfånget av sin biografi till sju rader. Det räcker trots allt för att man skall kunna inhämta att han är son till en bank- resp gymnastikdirektör, att han diplomerades från handelshögskolan i Göteborg 1944, att han anställdes i Kockums mekaniska verkstad 1944, att han blev vice verkställande direktör där 1964 och — vilket vi redan förut visste — företagets chef fyra år senare. Dessutom framgår det — med vad man nästan är frestad kalla förvånande lösmynthet från redaktionens sida — att han är styrelseledamot i bl a ab Malva, rederi ab Malmoil samt ordförande i Sveriges varvsindustriförening sedan 1971. Mina giss-

ningar om hans levnadslopp har med andra ord i stort sett bekräftats.

Genast litet kött på benen! Men vad finns mer att säga om denna blyga varvsviol, denna sjöfartsnäringens Greta Garbo?

Mot den bakgrund som ovan givits kommer det knappast som en överraskning, när man av hr Hallenborgs omgivning får veta att han inte omedelbart slår an genom ett charmerande väsen, älskvärdhet och smidighet. Men han karakteriseras som en utomordentligt duktig man, rejäl och klartänkt. Han gjorde sig tidigt bemärkt inom Kockums som en framstående ekonom och organisator. Vad man till en början inte var riktigt säker på var hans förmåga som förhandlare. För att pröva honom i detta avseende sände man honom till USA för att leda försäljningen av Kockums "gasfartyg", fartyg med behållare för flytande nerkyld gas, som väckte stor internationell uppmärksamhet. Inte minst med hänsyn till den komplicerade tekniska konstruktionen var uppgiften allt annat än lätt, men hr Hallenborg skötte enligt uppgift förhandlingarna alldeles förträffligt tack vare sin saklighet och sina goda nerver och banade därmed vägen för sig till chefs-posten.

Väl där, infriade han förväntningarna hos alla som satsat på honom, möjligen med undantag för familjen Kockum. Den svenska varvsindustrin befann sig redan då i ett kritiskt läge och Kockums var på fallrepet. Den som snabbt redde upp situationen var Nils-Hugo

Hallenborg, inte minst genom en hårdhänt rationalisering som bl a gick ut över familjen Kockums representanter i företagsledningen. Det var väl knappast detta som gjorde att han något senare öppet deklarerade att "vi har misslyckats med personalvården och företagsdemokratin." Men måhända kan det ha bidragit till att medan det under följande år gick allt sämre för Götaverken och Eriksberg och Uddevallavarvet hankade sig fram, Kockums bara gick bättre och bättre.

Nu har det gått ända därhän att när industriministern övervägt en fusion av de svenska varven för att rädda den svenska varvsnäringen, Kockums högdraget kunnat säga nej i egenkap av det enda verkligt lönsamma varvet. Och att när Eriksbergs kris blivit sådan att ett statligt ingripande nödvändiggjorts, det stolta Broströmia fått finna sig i att till ordförande i den statliga räddningskommissionen, där Broströms inte ens får ha en representant, har utsetts den mest framgångsrika konkurrentens chef — Nils-Hugo Hallenborg. Undra på att en sådan man — trots sin anonymitet — har hotats med kidnappning och åsatts en lösesumma av 5,7 miljoner kr.

En av de industriledare, som lade sitt ord för Hallenborgs befordran till Kockumschef, beskriver honom som allvarlig, tystlåten, effektiv och kunnig.

Ur rent journalistisk synpunkt får man nog — trots de sju talträngda raderna i "Vem är det" — lägga tonvikten vid tystlåten.